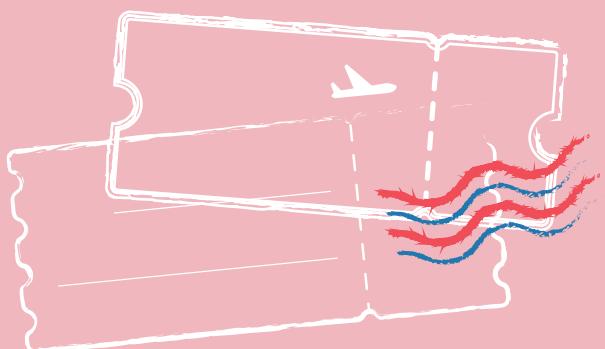
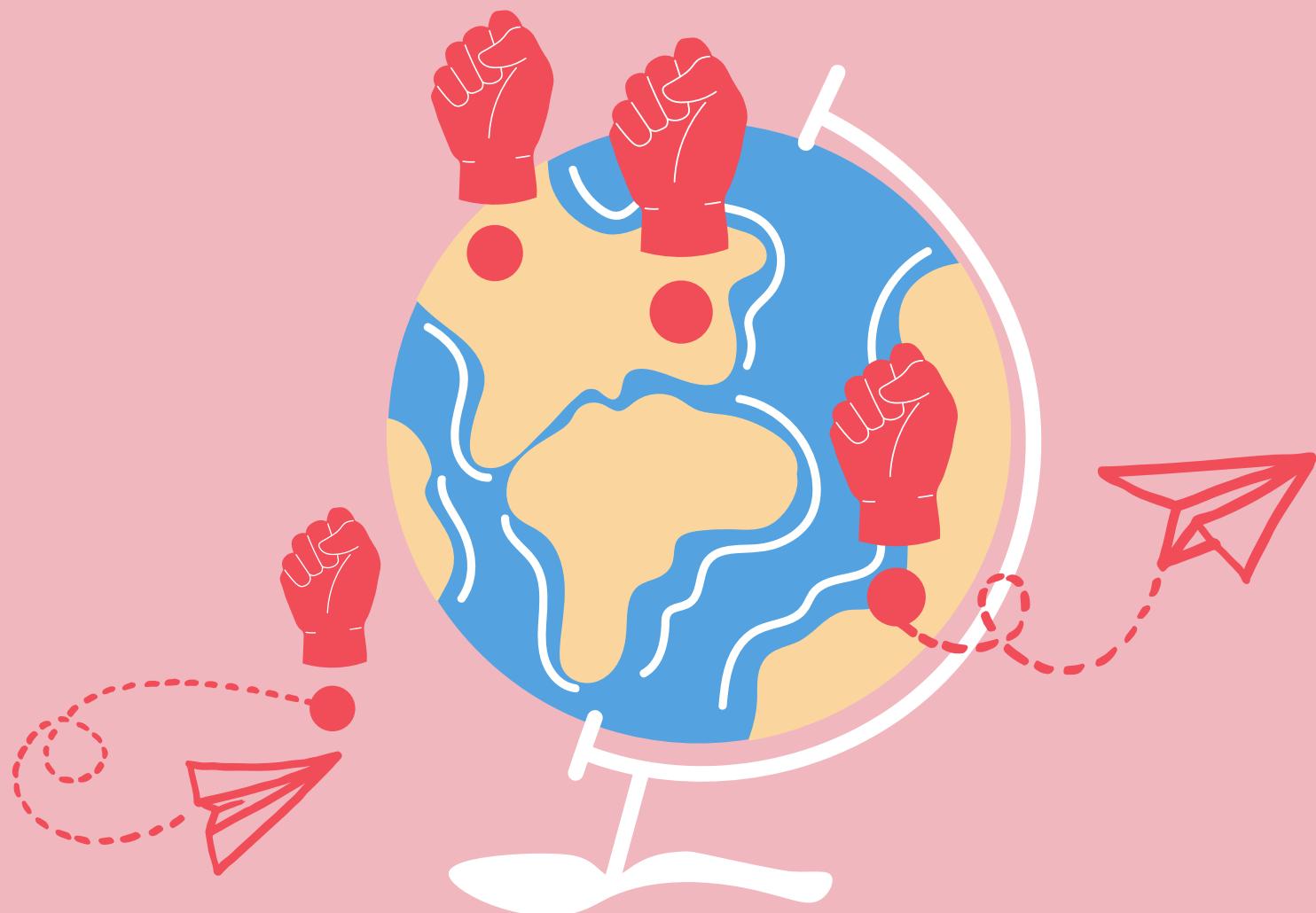

Rekonstrukcija Ženski Fond

2023.
godišnji
izveštaj

Osvrt na 2023. godinu

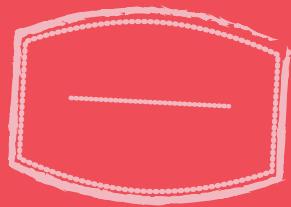

Kakva godina! Prva godina posle kovida, i zaista, kada pregledamo utiske, inicijative i prilike, možemo biti jako zadovoljne kako smo uspele da održimo rad RŽFa, da osnažimo naše politike i da ne ostanemo slepe niti neme na dešavanja oko nas. Ako je savršena oluja (ekonomска kriza, rast ekstremne desnice i brutalni ratovi), nešto što čini realnost kraja ove epohe, onda su i radost, ljubav, učenje, smeh, beskompromisne akcije i delanje ono što ne želimo da zaboravimo i sa čime želimo da nastavimo i u sledećoj godini.

Stabilnije smo, vidljivije, pouzdanije, sigurnije a sve to uz vašu podršku pred jutro 20 godina rada RŽFa. Kada bi nam sledećih par dekada bilo ovako, imperijalizam, fašizam i patrijarhat bi bili poraženi jednom za svagda!

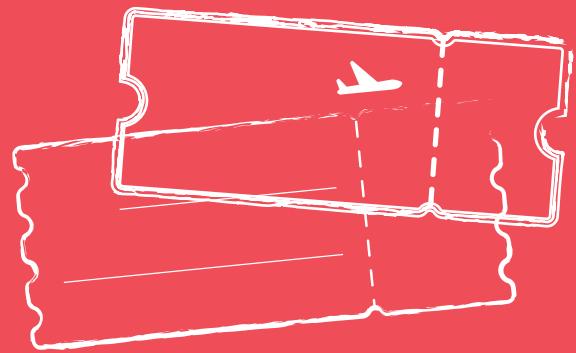
Partnerstva u 2023. godini

Kolektivni rad i kolektivno građenje moći je jedan od glavnih prioriteta.
Nastavljamo rad u dve dugogodišnje inicijative ali i širimo polje rada.
Uživajte!

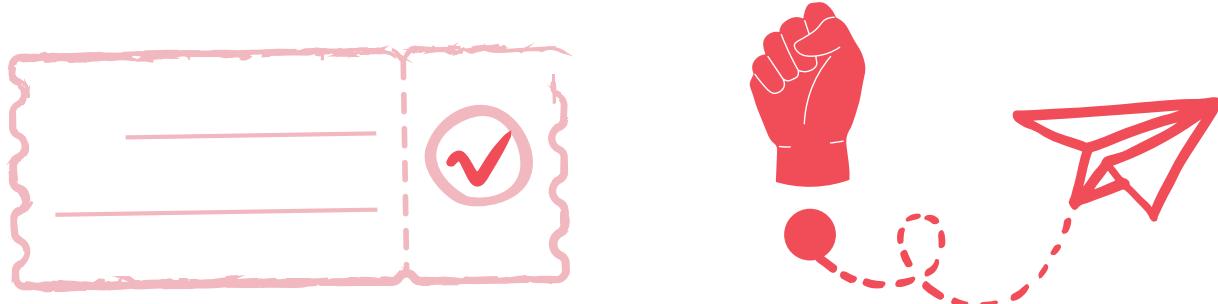
On the Right Track

Ove godine je bilo zaista burno u našoj borbi protiv anti-rodnih politika, kao i politika protiv kršenja ljudskih prava. No, napokon smo u maju imale sastanak u Sofiji, u Bugarskoj, gde smo okupile naše partnere iz cele Evrope. Učile smo i razmenjivale iskustva, razgovarale o strategijama otpora i aktivnom političkom odgovoru. Glavni nam je utisak da se borba odvija ne samo oko zakonskih rešenja, jer ma koliko da institucije ne rade u korist građana, i dalje postoje načini da se ukinu štetni, rasistički i diskriminatorski zakoni. Važan nam je uvid da se borba odvija najviše u glavama i telima ljudi, te je zaključak da je najpotrebnije menjanje narativa koji vezuju rodne politike sa opštim *resantimanom* koji građani Evrope, sa pravom, osećaju usled post-kovid sveta punog ekonomskih kriza, ratova i nesigurnosti. Radujemo se da osnažujemo našu mrežu, da postajemo relevantni akteri u tom polju i da ćemo u martu 2024. imati međunarodni sastanak u Beogradu gde ćemo okupiti naše saveznice i iz Latinske Amerike i Evrope. Ove godine, RŽF je preuzeo koordinaciju ovom inicijativom i nadamo se da ćemo nastaviti da doprinosimo putem naše iskrene predanosti ovom problemu. Učimo, menjamo iskustva i međusobno se osnažujemo jer znamo da nismo same i da pripadamo svetu i pokretu koji je na pravom putu!

Knocking on the EU Door

U januaru smo bile na sastanku u Evropskom parlamentu u Briselu u sklopu projekta Erasmus+ gde smo uradile istraživanje o ženskim fondovima koji rade u Evropi i želete da ga predstavimo saveznicima u Evropskoj Uniji. Već godinama zagovaramo da ženski fondovi postanu aktivni partneri u EU s obzirom da takva saradnja garantuje da će novac stići do grupa i malih organizacija na terenu. Važno nam je da postanemo još veći i bolji partneri jer ćemo na taj način preuzeti obimnu i često nepotrebnu papirologiju koju nameće Evropska Unija. Zadovoljne smo da naše zagovaranje ide u pravcu razmene iskustva i uspešnih pokušaja da zaista stvaramo podršku baziranu na poverenju. Protekle godine, ženski fondovi iz mreže Prospera uspeli su da prikupe 8 miliona evra za podršku organizacijama u Evropi direktno iz fondova EU. Pravo je vreme da promenimo naziv inicijative i zapitamo se kako da ta vrata ostanu širom otvorena... a bez promaje.

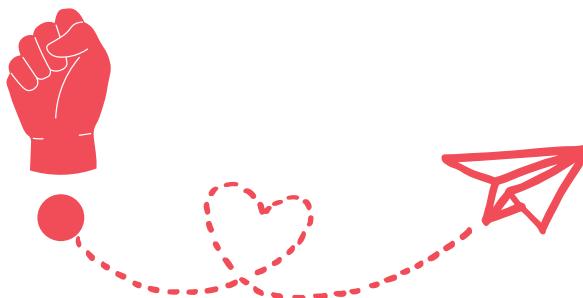
Gift Mechanism

Pre nekoliko godina, filantropiju je prodrmala [MacKenzie Scott](#) sa svojim ogromnim davanjima za progresivne pokrete a na jedan nezamisliv način: pukim pisanjem čeka organizacijama od poverenja. Iako je filantsropsko polje bezmalo ostalo nemo na ovakve činove, očekivano je da je ovakva vrsta podrške još uvek retka. Iako bi zaista mogao da postane model davanja, bez papirologije, na osnovu poverenja, dobre vere i reputacije, ostaje kao značajna kritika da oni koji je savetuju kuda i gde da daje novac, uočljivo zaobilaze Evropu. Čini se, neretko, da se Evropa posmatra kao jedna zemlja koja je bogata i ima dosta novca. Pošto je istina da svi delovi Evrope sem par zemalja iz Zapadne Evrope nemaju pristupe dobrom novcu u filantropiji, čini se da je efekat ovakve politike stvaranje veće nejednakosti u okvirima same Evrope.

Naša mreža ženskih fondova *Prospera* spremno odgovara na ovakav problem. Ove godine smo započele inicijativu gde ciljano tražimo bogate pojedince i korporacije da bismo ispravile ovu nepravdu i stvorile održivost nacionalnih malih i srednjih fondova u okviru mreže, jer su ovakvi profili fondova oni koji najuspešnije vode borbu u svojim lokalnim sredinama i zavređuju poverenje zajednice. Na početku smo i pravimo strategiju, osmišljavamo kako se predstavljamo i kako da ubedimo donatore da ne gledaju geografiju već da vide čime se bavimo i kako radimo. Vredna borba!

Fund Her Now

Shvatamo oduvek da bez sveta i saradnje u svetu, nema ni pomaka u našoj borbi. Građenje kolektivne moći ostaje prioritet za RŽF, a to znači da se upuštamo u nove i neistražene vode. Naime, iako je trnovit i neudoban put kojim se krećemo, shvatamo da je novac zaglavljen i među kompanijama i firmama sa kojima nikada ne bismo saradivale. Međutim, takođe smo se iznenadile da postoje kompanije koje su posvećene ne samo zelenoj tranziciji već i feminističkim borbama. Zajedno sa još 5 fondova iz naše *Prospera*, stvorile smo i cele godine radile na učenju, mapiranju i osmišljavanju strategije kako, gde i na koji način pristupiti korporativnim donatorima a da ne kompromitujemo naše politike, vrednosti i poverenje. Naš kolektiv *Fund Her Now* je uspeo da stavi na sto i potrebu da se okrenemo i bogatim pojedincima i pojedinkama sa kojima ćemo raditi na osvećivanju, razmenjivanju iskustava i uzajamnom učenju o različitim borbama koje nas tiše. Sledeće godine ćemo testirati naše znanje i krenuti u ovoj dugotrajan proces. Upravo radimo na pisanju dokumenta koji će povući crvene linije i pokušati da na otvoren i iskren način komunicira sa progresivnim firmama o podršci feminističkom pokretu.

RŽF u svetu!

Poslednjih godina slušamo dobromamerne kritike o (ne)vidljivosti RŽF u međunarodnim filantropskim poljima koje nam skreću pažnju da smo previše skromne, da ne delimo na pravi način naše prakse i politike i da možemo suštinski doprineti promenama jer RŽF živi onako kako govori... bilo da je reč o upravljanju fondom ili praksama rada sa partnerima koje su bazirane na poverenju, posvećenosti i stabilnosti... Čule smo te kritike i ove godine smo se fokusirale na međunarodne inicijative gde mislimo da možemo da doprinesemo znanjem i iskustvom.

Bauk roda i ljudskih prava

Nalet protiv politika roda i ljudskih prava nije samo neka instanca *ad-hoc* mobilizacije, već postaje dobro organizovan svetski pokret koji se ukršta sa ekstremno desnim politikama nepravednog, nasilnog i autoritarnog upravljanja ljudskim telima, umovima i životima. Dok neki ostaju šokirani ovakvim događanjima, feministički pokreti kako u regionu tako i na Globalnom Jugu, spremno i odlučno odgovaraju na ovakve politike. Iza napada na rod, u stvari se kriju napad na demokratiju i njenо urušavanje. I bez obzira koliko feministkinje imaju ambivalentan odnos prema demokratiji, kako nam je to onomad objasnila Žarana Papić, upravo ta podvojenost omogućava hrabre odgovore na te politike, i ne samo reaktivne, već se nude radikalna i beskompromisna rešenja o upravljanju našim telima.

Išle smo u studijsku posetu našim sestrama iz Fondo Alquimia u Čileu. Naša poseta odvijala se neposredno posle glasanja novom ustavu u Čileu i diskutovale smo o važnosti konstitucionalnih procesa i uključenosti čitavog građanstva. Ali smo i razmišljale glasno o neuspehu usvajanja jednog takvog ustava koji je progresivan i sveobuhvatan. Saglasile smo se da autoritarne elite nikada neće prihvatići demokratske procese, ali da je nužno uvesti pitanje mira u diskusije jer Latinska Amerika kao mesto građanskih ratova i diktatura još uvek ne uzima u obzir miran suživot među građanima. Sa druge strane, smatramo korisnim promišljanje da možda ne bi trebalo govoriti o feminističkoj filantropiji jer je oduvek upetljana u kolonijalne i patrijarhalne odnose moći, već da feministička solidarnost nudi adekvatnije i bolje polje promene i borbe. Potom smo

"skoknule" do Argentine i sa načuljenim ušima slušale i učile od predivne Veronike Gago kako se stvara kontinuitet borbi u Argentini i kako se radi na ukrštanju ekonomskih i demokratskih politika, kao i mukotrpnom radu sa sindikatima i političkim partijama, a posebno nas je obradovala radost internacionale o kojoj Gago govori i živi. Nekoliko meseci kasnije, imale smo prilike da učestvujemo na regionalnoj konferenciji o rodu u Skopju, organizovanoj od strane Heinrich Boll Stiftung iz Sarajeva. U razgovorima smo shvatile da nas brinu dve putanje koje primećujemo da ulaze u pokret: patriotski feminism i građanski nacionalizam. Feminističko preoznačavanje ova dva neshvatljiva i neprihvatljiva modizma preti da ugrozi same konstitutivne i neodvojive činoce feminističkih pokreta u regionu. Iako marginalne pojave, ostaje da se njima bavimo podrobnije i da čujemo njihovu argumentaciju... da bismo ih spremno odbacile jer *ne u naše ime* se odnosi i na štetne pojave unutar samog pokreta.

Vratiti mir na sto

Kako se ratovi i drugi konflikti ne dešavaju u vakuumu lokalnih konteksta, tako se ni mir ne gradi usamljeno, i kako bismo nastavile sa poboljšavanjem svojih mirovnih okvira, i ove godine smo učestvovale u brojnim susretima sa međunarodnim saveznicama i saveznicima. Koncept mira i nenasilja, na momente, čini nam se, gubi snagu koja mu je potrebna. S obzirom na bukteće ratove širom planete, i koncept pozitivnog mira, koji prevazilazi samo odsustvo rata ili konflikta, jeste u problemu. Mirovna filantropija često ne uspeva da zadovolji potrebe realnosti, i tek tu je potrebno mnogo kolektivnog internacionalnog rada.

Tokom čitave godine učestvovale smo u razgovorima na ove teme, najpre kroz mrežu aktivističkih i filantropskih organizacija koju okuplja [Philanthropy for Social Justice and Peace](#). Ovi razgovori približili su nam probleme, ali i mirovne strategije saborkinja i saboraca sa svih kontinenata. Kroz inicijativu [Reforming International Development](#), oslanjajući se na međunarodno i lokalno stečena znanja, temeljno smo preispitivale i nastavljamo da preispitujemo zastarele modele mirovne i razvojne filantropije, gradeći ideje o neophodnim zaokretima ka mirovnim konceptima za 21. vek.

Foundations for Peace Network

Naša druga važna mreža ostaje Foundations for Peace Network, međunarodna mreža lokalnih mirovnih fondacija. U novembru smo se okupili u Istanbulu, osvrnuli se na gotovo 20 godina rada mreže, i postavili sebi ključna pitanja - koji je smisao postojanja mreže danas? Koja nam je uloga i kako doprinosimo miru? Odgovore nastavljamo da brusimo kroz veliku transformaciju, ujedinjujući snage sa Philanthropy for Social Justice and Peace. Ujedinjenim delovanjem planiramo da gradimo modele koji će biti primer mirovnim donatorima kako da efikasno podržavaju organizacije na terenu, zbog čega će nam buduće aktivnosti biti više okrenute ka radu sa lokalnim aktivistkinjama i aktivistima. Moramo se osloboediti zona komfora, osvećivati mesta za iskorake i zajednički uticati na radikalne transformacije podrške miru i nenasilju. Počinje nova etapa za FFP i, iako je pred nama brdo posla, penjemo se spremno!

#Shift_the_Power Samit

Izuzetno nam je drago da rezultate kolektivnog zagovaranja za bolju podršku mirovnom aktivizmu uočavamo u određenim prostorima, među kojima je i ovogodišnji Shift the Power samit u organizaciji Global Fund for Community Foundations. Samit je održan, simbolično, u Kolumbiji, koja prolazi kroz različite nivoje mirovnih procesa, nakon pola veka žestokih sukoba, a prisustvovalo je preko 700 ljudi iz celog sveta. Kada ga uporedimo sa prethodnim susretom, ovaj prostor postao je znatno politički oštriji i otvoreniji, bez zamagljivanja aktuelnih gorućih pitanja. A pitanje mira zauzelo je centralno mesto na susretu, sa akcentom na doprinosu lokalnih zajednica miru. Drago nam je da smo imale priliku da tokom ovog događaja sa koleginicama i kolegama održimo dve radionice kroz koje je prošlo sto osamdesetoro ljudi, a kroz koje smo prepoznавали i definisali netipične doprinose mirovnom aktivizmu, odnosno kroz koje su učesnice i učesnici osvećivali koji su to njihovi svakodnevni doprinosi mirnim i bezbednim zajednicama, iako se takvi doprinosi možda ne uvažavaju (dovoljno) u tradicionalnim mirovnim krugovima. Zaključak radionica, kao i uostalom samita, jeste da smo svi mirovni aktivisti, jer nas, uostalom, kompleksnost sveta na to i primorava. Samit napuštamo uz kolektivno razumevanje da je upravo reartikulacija mirovnog aktivizma, uz veću inkluziju i proširenje termina, neophodna za osnaživanje ovog polja delovanja.

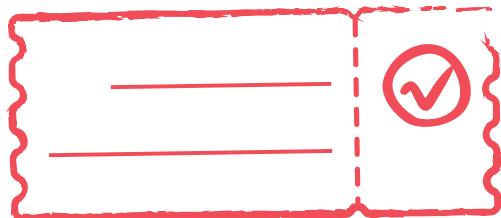

Gradenje poverenja u filantropiji

Nije tajna da je privatna filantropija naš najveći saveznik. Odnos zajedništva i građenje dubljih i jačih sveza je obaveza i predanost kako ženskih fondova tako i privatnih fondacija. Poslednje [istraživanje](#) HRFN mreže upravo govori o urgentnosti građenja poverenja koje direktno utiče na pravičnu raspodelu sredstava.

Đurđa Trajković iz RŽF kao jedna od predstavnica ženskih fondova iz Prospere, zajedno sa Tanjom Tarner iz Fondo Semillas kao i sa Eni Hilar, ko-direktorkom Gender Funders Co-lab i Maitri Morarji, potpredsednicom programa u Foundation for Just Society, organizovala je niz *online* seminara o pitanjima otpornosti ženskih fondova i komplementarnosti sa privatnom filantropijom. Inicijativa je osmišljena sa idejom da se prodube odnosi kao i da se odlučno nađe način zajedničkog delovanja u podršci ženskim ljudskim pravima, rodnoj pravdi i čitavom polju filantropije. Razgovarale smo i o preprekama ali i mogućnostima sa kojima se susrećemo sa obe strane podrške. Postoji ogromna želja da se prevaziđu razlike i ostaje nam da nađemo dobar način da to i ostvarimo u sledećim godinama.

Zanimljivi su uvidi o rezervnim fondovima, o zadužbinskim fondovima, o posedovanju nekretnina kao i investicijama u tržište obveznica i akcija koje ženski fondovi imaju sve više prilike da ostvare uz podršku privatnih fondacija. Jedna konkretna studija upravo govori o važnosti [investiranja u prostore za LGBTQI+ zajednicu](#). Imati krov nad glavom je jedno, a napuniti ga drugačijim sadržajem je posve drugo!

Nova polja promena

Proteklih godina shvatamo da iako su privatne fondacije najveći saveznici, svakako nisu i ne treba da budu jedini. Feministička filantropija sa svojim načinima delanja i vrednostima može i treba da utiče na sve delove filantropije, bilo da se radi o humanitarnom radu ili načinu na koji države i vlade troše novac na feminističke politike koje su podržane od strane progresivnijih Zapadnih vlada.

Kolektiv ženskih fondova [Feminist Alchemy](#) pod liderstvom naše drage Sandre Macias Villar iz Global Fund for Women ima mandat upravo da preokrene načine delanja u krizama, bilo da su humanitarne ili političke prirode. Široko postavljajući definiciju krize, nalazimo načine da utičemo da lokalne grupe na terenu dobiju sredstva, jer su uglavnom prve koje odgovaraju na krize i vrlo često jedine koje delaju u određenim kontekstima. Tako smo učestvovali na konferenciji [AidEx](#) u Ženevi, gde smo govorile upravo o potrebi da se povisi procent podržanih grupa na terenu u vreme krize. Tužno je i zabrinjavajuće da se samo 1.9 % troši na takve grupe, a velike organizacije pojedu taj novac na raznorazno krpjanje posledica, ne radecina ispravljanju uzorka tih kriza, niti građenju zajednica u post-krizi. Čini se da ovakvi argumenti imaju odjeka i da slede promene...Videćemo ali nastavljamo da radimo u tom smeru.

Ono malo progresivnih vlada i država u Evropi koje su posvećene feminističkim politikama, barem na papiru, izdvajaju sve više novca za rad grupa na terenu. [Holandija](#) i [Nemačka](#) čak imaju i zvanične feminističke politike u okviru kojih podržavaju inicijative na Globalnom Jugu i Istoku. Ove godine prisustvovali smo dvema konferencijama u [Nemačkoj](#) i [Holandiji](#) posvećenim ovim pitanjima. Zanimljivo je da uprkos deklarativnoj podršci, prostor za poboljšanje je ogroman jer ostaje da se vidi na koji način ovakve vlade mogu da čuju radikalnije glasove koji nadilaze *tope ženske priče* a čiji glasovi zahtevaju radikalne i dubinske promene, tj., zaista feminističke odgovore na nasilje, ratove, eksploraciju... No, jednaka prava, jednaka reprezentacija i jednak resursi ostaju fokus i na taj način progresivne vlade mogu postati saveznici jedino i ako ozbiljno shvate takav mandat.

Na koncu, najveći prioritet za naredne godine ostaje da se feministički pokret i pokret za klimatsku pravdu više i bolje povežu. Puno učenja nam sledi, puno razmene i promišljanja o strategijama kako povezati ova dva najvažnija pokreta u ovom veku! Prva prilika će biti na globalnom samitu rodne i klimatske pravde koji zajedno organizuju Prospera i [Global Greengrants Fund](#) u Tanzaniji krajem septembra 2024. Radujemo se učenju i deljenju znanja o ovim pitanjima!

Kod kuće je najlepše!

Mapa dešavanja kod nas i u regionu / 8.mart

Ponovo smo zajedno šetale. I šetaćemo još... Okupile se, govorile i pričale o problemima egzistencije i borbi za dostojanstven život.

23 događaja širom Srbije, desetine događaja u Hrvatskoj, Sloveniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Makedoniji...festivali, konferencije, seminari, šetnje, protesti... ponosne smo na region i na čuvanje tradicije borbi i regionalne bliske saradnje!

Radost ludost

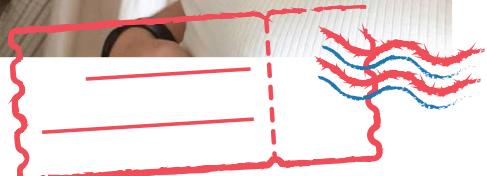
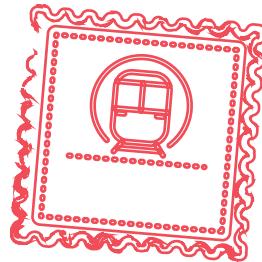
I ove godine smo se ludo provele i uspele da okupimo zajednicu. Nikada više mladih, nikada više novih lica i nikada više smeha u teškim vremenima. Misija je uspela!

Festival su otvorile Bubnjarke sa ulice, izlagale smo radove dve umetnice, Sanje Solunac i Smiljke Jovanović, i jednog umetnika, Vlada Pisanjuka. Gledale smo filmove o Romkinjama i Romima i sistemskoj diskriminaciji Roma u aktivističkim dokumentarcima „Kuhinje, ratovi“ Bojanе Minović i Aleksandre Kovačević i „Nevidljiva beba“ Sevdulje Ramadani i Božidara Stojkova. Objavile smo našu hit knjigu *Klitopismenjavanje* o kojoj su otvoreno i iskreno razgovarale Marija Ratković, Marija Jakovljević, Adriana Zaharijević i Aleksa Milanović. I na kraju smo djuskale uz kompilacije Femix DJ ekipe!

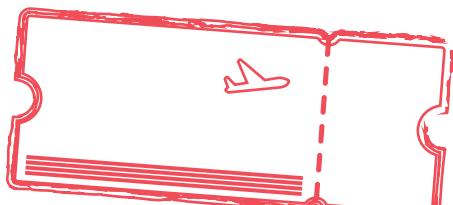
Osim što smo se sjajno provele, smejale, grlile i videle draga, nova i stara lica, prikupile smo i 67 080 dinara kroz donacije za knjigu *Klitopismenjavanje*, kao i marame sa klitopismenim porukama kojima smo okitile prostor i publiku. Ovaj iznos iskoristićemo za štampanje nove knjige u izdanju RŽF koja vas čeka već na sledećem festivalu!

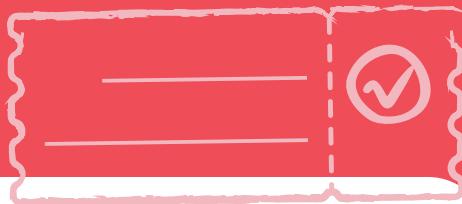
Posete grupama

I ove godine družile smo se sa podržanim grupama širom Srbije. Bilo da je reč o novim ili dobro poznatim saveznicama, odlazile smo kako bismo održavale kontakt i produbljivale razumevanje okolnosti u kojima grupe rade kako bismo ih podržavale tako da njihove potrebe budu što preciznije ispunjene. Iza nas su sjajni dani i druženja provedena u Novom Sadu sa Centrom Živeti uspravno, SOS Ženskim centrom i ...Iz kruga - Vojvodina, gde smo već stalne; u Zaječaru, u Dečjem centru, i Boru, kod saveznica iz udruženja Nika, gde se nadamo da ćemo biti češće i doprineti umrežavanju inicijativa na istoku zemlje; u Užicu gde nam nikad nije dovoljno vremena da se ispričamo sa koleginicama iz udruženja Jefimija; u Nišu sa aktivistkinjama Centra za devojke, Romskog studentskog udruženja i udruženja Indigo; u Brodarevu sa borbenim ženama iz grupe Ekspanzija... Bilo nam je dragو i da ugostimo neke od saradničkih grupa u Beogradu - Kućevsku incijativu, Žene za mir iz Leskovca, Dečji centar iz Zaječara na jednom divnom pikniku... Ovi susreti daju dodatan smisao našem radu, i zahvaljujući njima saradnja sa partnerskim organizacijama opstaje kao živa i otvorena razmena koja nas informiše i inspiriše.

Zanimljivosti i novine:

Arhiv i biblioteka!

Jako smo ponosne na naš dugogodišnji san koji je napokon ove godine zaživeo! Napravile smo Arhiv i Biblioteku RŽFa!

Prava je riznica materijala: sadrži najrazličitije knjige, publikacije, brošure, postere, fotografije i audio i video zapise, master radove, doktorske disertacije i mnoge druge dragocene materijale koje sakupljamo od osnivanja RŽF-a. Čuvamo deo feminističke istorije i istorije ženskih grupa u Srbiji i regionu. Do sada smo sakupile i arhivirale 2018 štampanih publikacija.

Jedan od najvažnijih delova arhiva su 198 štampanih i digitalnih materijala nastalih radom 75 podržanih grupa: feminističkih i umetničkih, aktivistkinja i aktivista, kao i radovi stipendistkinja koje smo podržale poslednjih 19 godina kroz naše programe.

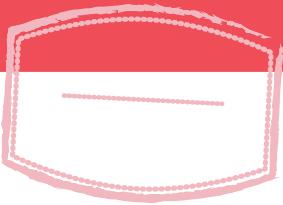
U 2023. godini smo počele da formiramo Biblioteku (fizičku) i istovremeno bazu biblioteke RŽF-a koja je podeljena prema temama. Do sada se u Biblioteci nalazi 200 publikacija poređanih po sledećim oblastima: antifašizam, mirovni aktivizam, suočavanje sa prošlošću, feministička aktivistička umetnost, feminizam i deprivilgovane grupe, feminizam i zdravlje, feministička filantropija. Obraćamo pažnju i na nova izdanja ženskih grupa u Srbiji i regionu, pa nabavljamo nove primerke knjiga za našu Biblioteku.

Pa ako vam ikada bude zatrebala sopstvena soba, dodite i uronite u arhiv...ili nam donesite feminističke knjige sa kojima ne znate šta čete... a mi obećavamo da ćemo Arhiv i Biblioteku učiniti javnim i dostupnim u 2024. godini!

Pored toga, trudimo se da i druge biblioteke dopunimo feminističkim sadržajima. Naše prošlogodišnje izdanje, *Zami*, biomitografija Odri Lord, stiglo je u stotinak mesta u Srbiji, u lokalne biblioteke i kod čitateljki, kao i u više mesta u regionu.

A hit 2023. godine, *Klitopismenjavanje* Lori Minc, toliko je planuo na promocijama i u knjižari Beopolis u beogradskom Domu omladine i novosadskoj Infoteci CK 13, gde se dele za donacije, da je tek započeo putovanje po bibliotekama Srbije i regiona, koje će nastaviti i u narednoj godini.

Kampanje i lokalna filantropija

Ove godine organizovale smo jednu kampanju za prikupljanje sredstava za stipendije "Žarana Papić". Kroz ovu akciju u novembru prikupile smo 230 700 dinara! Ovaj iznos dovoljan je za bar 2 stipendije koje ćemo dodeliti već u februaru 2024. Od ukupno 18 donacija, dve su bile od donatora, a čak 16 od donatorki - žene i ove godine nastavljaju da kidaju! Istovremeno, doobile smo i 2 nove donatorke. Imale smo i 2 velike uplate iz inostranstva (500 gbp i 1000 eur.)

FEMINISTIČKO OBRAZOVANJE BORBA ZA MIR

Naredne godine obeležićemo 20. rođendan i 20 godina kako dodelujemo stipendije za obrazovanje žena i devojaka sa ciljem da širimo feministička znanja i borbu!

Posebno nam je drago što je za 20 godina, program stipendija postao gotovo samoodrživ zahvaljujući sistemu podrške koji činite i vi! Zajedničkim radom gradimo mreže solidarnosti, poverenja, novih i starih znanja te pomažemo jedne drugima u atmosferi rastućih nejednakosti i suprostavljanja progresivnim, feminističkim idejama.

RASTEMO!

**NEKE ZANIMLJIVE BROJKE DO NOVOG
STRATEŠKOG PLANA SLEDEĆE GODINE.**

U POSLEDNJIH 5 GODINA:

**NAŠ CELOKUPNI BUDŽET ZA
GRANTOVE JE PORASTAO 2,5
PUTA**

**NAŠ BUDŽET ZA GENERALNU
PODRŠKU JE PORASTAO 1,8
PUTA**

**PRIMILE SMO 5 NOVIH GRUPA U
SISTEM GENERALNE PODRŠKE**

**BUDŽET ZA SPECIJALNI FOKUS
JE PORASTAO ZA 3,5 puta**

**VISINA JEDNOG GRANTA
ZA SPECIJALNI FOKUS JE
POVEĆANA ZA 1,5 PUT U
PROTEKLE DVE GODINE**

**60% BUDŽETA ZA STIPENDIJE
JE PRIKUPLJENO IZ LOKALNE
ZAJEDNICE**

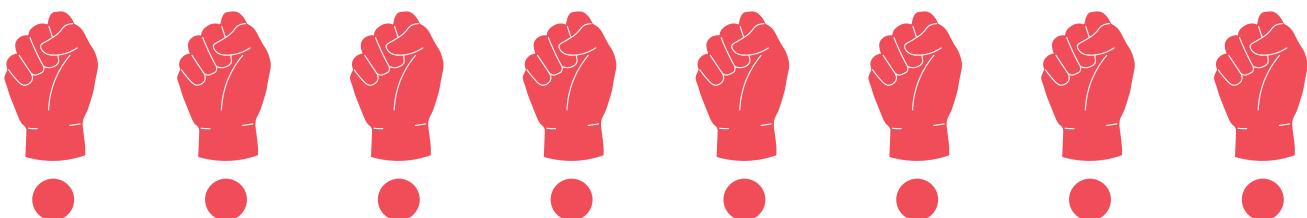
**OD 2020. GODINE, ODнос
TROŠKOVA FONDA I GRANTOVA
JE PROMENJEN NA BOLJE!
САДА ИДЕ ОКО 25% ЗА FOND I
75% ЗА GRANTOVE. И НАДАМО
СЕ ДА ЋЕМО И ДАЉЕ УСПЕТИ
ДА ОДРЖИМО ТАЈ ODНОС.**

**ZА NAS JE OVO PAMETAN,
ODRŽIV I OZBILJAN RAST!**

KRITIČKE TEME:

Klara Matei: Kapitalistički poredak: kako su ekonomisti izmislili mere štednje i utabali put fašizmu

Glavna teza je da je kapitalistički poredak kao društveni odnos preduslov da bi se ekonomski rast pod kapitalizmom ostvario. Dakle, ekonomski rast, kapital, kao novac uložen da bi se zaradio još novca, zahteva prihvatanje većine da žive u uslovima eksplorativnog plaćenog rada. A mere štednje predstavljaju ključno sredstvo za stabilizaciju klasnih odnosa, čak i po cenu trenutne destabilizacije ekonomije kroz recesiju. To garantuje ono što je dugoročno mnogo fundamentalnije, da se kapitalistička društva zaštite od mogućnosti društvenih promena.

Lusi Kavalero i Veronika Gago: Prevodenje borbi – neke feminističke ključne reči

Poslednjih godina feministički pokret ne samo što karakteriše masovnost u smislu broja ljudi na ulicama, već i u smislu kapaciteta za otvaranje novih debata i cirkulisanje koncepcata i dijagnoza o raznim pitanjima. Ta pitanja su u spektru od abortusa do duga i pokrivaju širok, heterogen i složen dijapazon. Ali postoji još jedan korak: feministički pokret je povezao te problematike, inicirao podzemne veze i ukrštanja koji postaju deo jednog novog zajedničkog vokabulara i vid kolektivnog razumevanja bez presedana. Tako da je to više od agende ili skupa zahteva (što takođe jeste). Podrazumeva politizaciju pitanja koja su dugo smatrana marginalnim ili od interesa samo za manjinu, ili ekskluzivnim zabranom za stručnjake. Takođe uključuje povezivanje zona eksplorativnog života koje se čine nepovezane ili ih međusobno ekonomija tretira kao nezavisne varijable.

Veronika Gago: Feminističko čitanje duga

Zelena plima koja zahteva pravo na abortus postala je internacionalni impuls koji mapira borbe i zakone, ujedinjuje feminističku agendu koja prevaziđa zahtev za pojedinačno pravo. Razumevajući vezu između neplaćenog i/ili slabo plaćenog rada i skupih i nebezbednih abortusa omogućilo je širu analizu oblika prekarizacije naših života, načina kontrole u ime demokratije tržišta rada i crkvenog starateljstva nad željom i autonomnim donošenjem odluka. Veronika Gago razvija crtice za razmatranje zamršenosti i tenzija između interseksionalnosti, transverzalnosti i prevođenja radi analize mogućnosti i poteškoća u feminističkim borbama na Jugu.

Olufemi O. Tajvo: Zarobljavanje elite: Kako su moćnici preuzeli politike identiteta (kao i sve drugo)

Zarobljavanje elite nije zavera. Veće je od ciničnih prisvajanja, oportunizma ili moralnih uspeha ili neuspeha bilo kog pojedinca ili grupe. To je vrsta sistemskog ponašanja – fenomen artikulisan na nivou stanovništva, vidljiv (predvidljiv) obrazac akcija koje uključuju pojedince, grupe i podgrupe, a svako od njih može da sledi bilo koje različite ciljeve sa sopstvenog uskog stanovišta. Zarobljavanje elite nije ograničeno na opseg njihovih namera. Stalna dinamika individualnih i grupnih interakcija čini društveni sistem, a iz te dinamike proizilazi zarobljavanje elite.

Godina u brojkama

**GENERALNA PODRŠKA:
16 GRANTOVA**

**DODELJENA SUMA
28,448,503.74 RSD**

Ukupno: 78 grantova i 8 stipendija
Ukupno novca dodeljeno: 50,568,289.74

**SPECIJALNI FOKUS:
48 GRANTA**

**DODELJENA SUMA
19,843,884 RSD**

Mesta iz kojih su grupe: Beograd, Bor, Ćićevac, Gornji Milanovac, Kostolac, Kruševac, Kučevo, Leskovac, Markovac, Mošorin, Novi Sad, Niš, Pirot, Subotica, Trstenik, Užice, Vlasotince, Zaječar, Zrenjanin (19)

Mesta u kojima su realizovane aktivnosti: Beograd, Bor, Bosilegrad, Dimitrovgrad, Divljane, Ćićevac, Gornji Milanovac, Ivanjica, Knjaževac, Kostolac, Kruševac, Kučevo, Leskovac, Markovac, Mošorin, Novi Pazar, Novi Sad, Niš, Pirot, Prijepolje, Radmilovac, Sjenica, Subotica, Trstenik, Užice, Veliki Crljeni, Vlasotince, Vranje, Zaječar, Zrenjanin (30)

**URGENTNI GRANTOVI:
14 GRANTOVA**

**DODELJENA SUMA
1,853,100 RSD**

**PROGRAM STIPENDIJA
ŽARANA PAPIĆ:
8 STIPENDIJA**

**DODELJENA SUMA
422,802 RSD**

Šta dalje?

Ova godina je bila sjajna i iako smo se pomalo umorile od putovanja, nastavljamo i u sledećoj godini intenzivno ali opušteno.

U 2024. godini posvećene smo više lokalnoj priči jer nas čeka zaslužena i slavljenička godina koju želimo da podelimo sa našim partnerima u Srbiji!

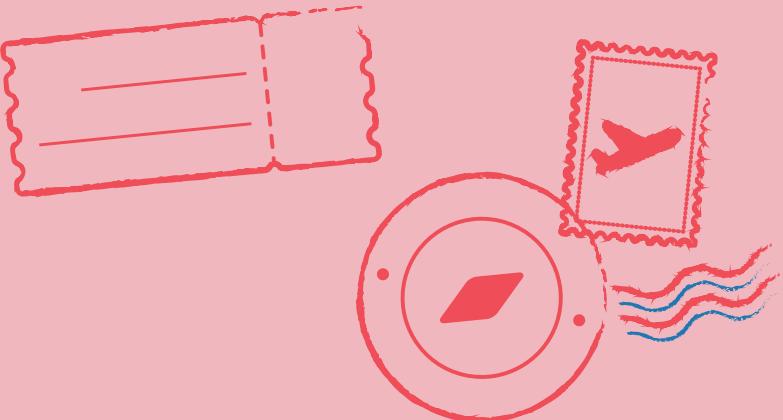
Sačuvajte neke važne datume, događaje i poslastice:

- Ponovo ćemo okupiti grupe i partnere. Sačuvajte celu radnu nedelju počev od 16. septembra za rad i zabavu u Beogradu
- Radost Ludost će biti u petak, 20. septembra, u Beogradu
- Spremamo i prevod i objavlјivanje knjige naše voljene Bel Huks, sve o ljubavi za Radost Ludost
- Tokom cele godine ćemo raditi na starteškom planu do 2029. godine i predstaviti ga na Radosti Ludosti

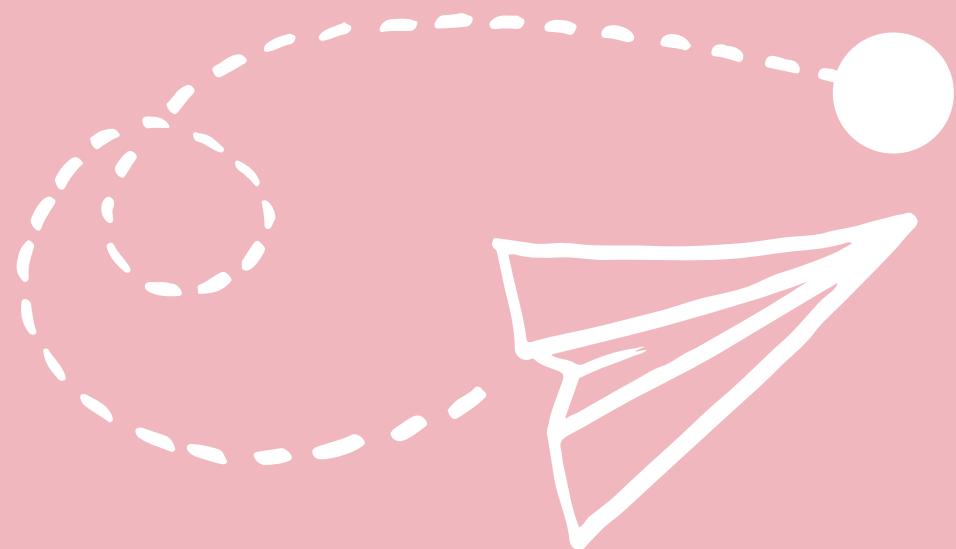
Mnogo putovanja po zemlji, još više čitanja i učenja i diskutovanja... dođite do arhiva i po primerak Klitopismenjavanja...

I ove godine nastavljamo sa praksom posebnog izveštaja za rad grupa – analiza pokreta, analiza rada i arhiviranje istorije pokreta ostaju prioriteti!

Ne stajemo, dišemo zajedno i radujemo se!

Stay tuned!

**Rekonstrukcija
Ženski Fond**

Braće Baruh 6,
11000 Beograd, Srbija
+381 11 2184 674
+381 64 644 1498
office@rwfund.org
www.rwfund.org